

En liten kalv

I mitten av april 2008 föddes en liten kalv. Hans mamma stod bunden i ett bås varför denna kalv liksom alla andra kalvar på denna gård mer eller mindre omgående stoppades in i en liten kalvbox. Tre gånger per dag fick kalven liksom alla andra kalvar på denna gård komma ut ur kalvboxen för att gå till sin mamma och dia. Tre gånger per dag fick räcka för mamma ko var en mjölkko vars största, viktigaste och kanske enda uppgift under sitt jordliv var att producera mjölk att fylla brickpack, purepack med flera förpackningskartonger i affären. För att producera mjölk måste tyvärr kon få en kalv per år men hennes kalvar var det egentligen ingen som ville ha. Kalvarna var bara en biprodukt utan värde.

Riktigt vilket datum som just denna kalv var född påstod sig djurägaren inte komma ihåg. Så lite värd var kalven att ägaren, storbonden, inte ens verkade idas skriva upp när kalvar föddes.

Just denna kalv var redan från början liten och tunn och efter ett par veckor eller möjligen två, tre veckor blev kalvens leder på frambenen svullna och kalven hade dessutom ont. Inte nog med det. Det blev sår på båda lederna, öppna sår åtminstone på ena leden.

På självaste valborgsmässoafton kommer det in en anonym anmälan per telefon om att det hos denne storbonde finns en ko som har svårt att stå, som inte kan resa sig.

Två inspektörer från kommunens miljö-och hälsoskyddskontor blir beordrade av sin chef att omgående åka till storbonden på inspektion. Väl framme konstateras att kalven ser ut att inte må bra och veterinär tillkallas i och för sig mot bondens vilja.

Veterinären undersöker kalven och sedan tar det inte många minuter förrän kalvens lidande är slut. Kalven blir avlivad.

Miljökontoret polisanmäler storbonden för djurplågeri. Han har utsatt kalven för onödigt lidande enligt åtalet.

Nätt två år senare blir det rättegång. Åklagaren har egentligen för länge sedan gått i pension.

Det finns förstås en hel del handlingar i målet, bland annat ett obduktionsprotokoll som bekräftar att kalven hade inflammation i lederna på båda frambenen och att kalven ända sedan födseln lidit av en navelböld som spridit sig till levern som fått bölder. Infektionen hade sedan från levern spridit sig till lederna.

Åklagaren har kallat två vittnen. En av de två djurskyddsinspektörer som hade gjort inspektionen och den veterinär som undersökte och avlivade kalven. Försvaret har kallat tre vittnen nämligen en annan veterinär som aldrig sett kalven, en annan mjölkbonde som storbonden tillkallat.

Rättegången kan börja. Storbonden ska berätta om sig själv och om denna kalv. Försvarsadvokaten berättar desto mer. Hur lång erfarenhet denna storbonde har av ha djur, att storbonden fått utmärkelser för sin gård och att det förevarit schismer mellan storbonden och en av djurskyddsinspektörerna. Men storbonden vill inte tala om schismer. Kanske för att denna djurskyddsinspektör sitter bland åhörarna?

Så följer vittnesförhör med åklagarens vittnen. Försvarsadvokaten sätter i system att uteslutande uppehålla sig vid helt irrelevanta frågor. Vem från miljö- och hälsoskyddskontoret hade ringt till distriktsveterinärerna och bett dem komma dit. Veterinären vet inte, han har bara fått order av sin chef att åka till angiven adress. Men om och om igen: Vem ringde från miljö- och

hälsoskyddskontoret? Kunde det öppna såret ha blivit så illa inifrån leden eller av yttre påverkan? En fråga som ältades så snart det fanns en möjlighet till att ställa den. Vad hade den som ringt och anmält sagt? Hade vederbörande sagt ko eller kalv? Vet ej, svarar inspektören för det var min chef som sade till mig att åka på inspektion. Samma fråga igen och igen. Inspektören får inte läsa i sina tjänsteanteckningar. Man får i en rättssal endast berätta ur minnet!!

Vare sig försvarsadvokaten, åklagaren, rådmannen eller nämnden visar något intresse av själva huvudfrågan, den springande punkten: Hade kalven ont och hur länge hade den haft ont? Jo, veterinären tar upp att kalven hade ont och att den inte mådde bra. Men vad då, inte mådde bra? Den hade ju druckit mjölk samma morgon. Om den diat mamma ko eller om den fått sin mjölk i en liten hink var det ingen som brydde sig om att fråga om. Kalven kunde inte stödja på ena frambenet och hade svårt att stå om inte någon stöttade den.

I stället för att försöka utröna om huruvida storbonden underlåtit att ge kalven vård i strid med djurskyddslagen och därmed gjort sig skyldig till djurplågeri blev gick minuter och timmar för att ställa frågor om vem som talat med vem i telefon, varför den ena och inte den andra på miljö- och hälsoskyddskontoret skrivit polisanmälan, vilken utbildning inspektören hade och hur länge han arbetat och vad den veterinär som aldrig sett kalven hade för uppfattning om kalvens tillstånd utifrån ett par bilder.

Försvarsadvokaten tar så upp det orimliga i att tvinga på storbonden en veterinärutgift för ett djur som ändå inte hade något värde.

När kalven hade levt i två, kanske tre veckor blev den efter att ha haft ont, haft allvarliga infektioner i hela tiden avlivades den.

Varje år föds flera hundra tusen kalvar som biprodukter för att det ska finnas mjölk i hyllorna i snabbköpet. Korna går dräktiga så gott som hela sitt liv för att föda kalvar som av bönderna betraktas som en värdelös biprodukt. En del, speciellt tjurkalvar avlivas direkt efter födelsen, en del får leva någon vecka. Detta lärde jag mig som åhörare till en rättegång i ett djurskyddsärende. Fast några kalvar får leva ett tag för att bli kött.

Men mjölk finns det i affären och mjölk måste förstås alla människobarn ha. Men korna tvingas bära och föda en biprodukt, en kalv som det inte är så noga med.

Själv vill jag sammanfatta denna rättegång och andra som jag bevistat som skådespel där juridik har ersatts av en smaklös retorik. Jag undrar också om vare sig åklagare, domare, nämnd eller försvarsadvokat själva tror på vad de håller på med, det vill säga tror de att en rättegång har något med rättssäkerhet att göra. Ungefär på samma sätt som jag undrar om präster och liknande tror på det de predikar.